

1η Συνάντηση του ελληνικού Living Lab του έργου ENABLS

Συγγραφή: Έφη Κουζή, FOCUS STC

Συζητώντας για τις Λύσεις που βασίζονται στη Φύση:

Στιγμιότυπα από την 1η Συνάντηση του Ελληνικού Living Lab

Η πρώτη συνάντηση του ελληνικού Ζωντανού Εργαστηρίου (Living Lab) () του έργου ENABLS πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2024 υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και φιλοξενήθηκε στις εγκαταστάσεις του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος/Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας. Στη συνάντηση συμμετείχαν εμπειρογνώμονες, εκπαιδευτικοί, επαγγελματίες, περιβαλλοντικές οργανώσεις, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, και φορείς σχεδιασμού πολιτικής και προώθησης της καινοτομίας με σκοπό τη διερεύνηση τρόπων ενσωμάτωσης των Λύσεων που βασίζονται στη Φύση (**Nature-Based Solutions - NBS**) στην καθημερινή ζωή, την εκπαίδευση και τη χάραξη πολιτικής.

Η εκδήλωση που διοργανώθηκε από το ΕΚΕΤΑ/Ινστιτούτο Βιο-Οικονομίας και Αγρο-Τεχνολογίας (iBO), με τη συνδρομή και των άλλων εταίρων του έργου ENABLS στην Ελλάδα (FOCUS STC και IDEA Training), αποτέλεσε το εφαλτήριο για μια δυναμική συζήτηση σχετικά με τη βιωσιμότητα, τη βιοποικιλότητα και τη δύναμη της συνεργασίας.

Εισαγωγή στην Έννοια των Living Labs

Ο Δρ. Μπανιάς, ερευνητής στο ΕΚΕΤΑ/iBO και επικεφαλής του Εργαστηρίου Περιβαλλοντικής Μηχανικής και Αειφορίας, παρουσίασε το ENABLS και εισήγαγε την έννοια των Living Labs ως διαδραστικές πλατφόρμες που δίνουν σε όλους τους ενδιαφερόμενους την ευκαιρία να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη πρακτικών λύσεων που αντλούν την έμπνευσή τους από τη φύση. Εστίασε δε στο γεγονός ότι **οι NBS πρέπει να αποτελέσουν βασικό κομμάτι της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης** προκειμένου να οικοδομήσουμε ανθεκτικές πόλεις και συνεκτικές κοινότητες. Παράλληλα, τόνισε τη σημασία που έχουν οι ανοιχτές εκπαιδευτικές πλατφόρμες και η ανάπτυξη οδών πολιτικής για την προώθηση της βιωσιμότητας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ένα Σχέδιο για το Παραλιακό Μέτωπο της Θεσσαλονίκης

Μεταξύ των κυριότερων σημείων της συνάντησης ήταν το Σχέδιο Δράσης που παρουσίασε ο Δρ. Μαλαμάκης (ΕΚΕΤΑ/iBO). Το σχέδιο εστιάζει στο παραλιακό μέτωπο της Θεσσαλονίκης και τους τρόπους με τους οποίους οι Λύσεις που βασίζονται στη Φύση μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η περιβαλλοντική υποβάθμιση, η κλιματική αλλαγή και η κοινωνική ανισότητα. Φιλοδοξία του ENABLS αποτελεί η δημιουργία ενός μοντέλου που θα συνδυάζει την αστική ανθεκτικότητα με την αποκατάσταση της παράκτιας ζώνης της Μητροπολιτικής Περιοχής της Θεσσαλονίκης.

Μέσω της δικτύωσης, του διεπιστημονικού διαλόγου, της ανταλλαγής καλών πρακτικών, αλλά και εργαστηρίων και δραστηριοτήτων επί του πεδίου, το Σχέδιο στοχεύει στην προώθηση της ενσωμάτωσης των NBS στην επαγγελματική εκπαίδευση, την πιλοτική δοκιμή προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, την ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και την προώθηση πρακτικών εφαρμογών. Στόχος του Σχεδίου είναι να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της πόλης, να καλλιεργηθεί ένα αίσθημα κοινής ευθύνης και να διαδοθούν ευρέως καινοτόμες πρακτικές.

Οι NBS στην Πράξη

Ο **Δρ. Στεφανάκης** από το **Πολυτεχνείο Κρήτης**, ειδικός σε Συστήματα Τεχνητών Υδροβιοτόπων & Λύσεων που βασίζονται στη Φύση και Πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Οικολογικής Μηχανικής, συνέδεσε τις NBS με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας. Ανέλυσε αστικές προκλήσεις, όπως η γήρανση των υποδομών, η κλιματική αλλαγή και η αστική υπερθέρμανση, αναδεικνύοντας τον ρόλο των NBS στην αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, αναφέροντας παραδείγματα πρακτικών εφαρμογών:

- **Πράσινες στέγες και κατακόρυφοι κήποι** για την ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτηρίων, μείωση της αστικής υπερθέρμανσης και ενίσχυση της βιοποικιλότητας.
- **Τεχνητοί υδροβιότοποι** για την επεξεργασία λυμάτων και την ανάκτηση νερού, όπως προκύπτει από την επιτυχημένη εφαρμογή τους στο Μεξικό, τη Σαουδική Αραβία, αλλά και την Ελλάδα.
- Τεχνολογίες αιχμής, όπως **ηλιακή αφαλάτωση** και **συλλογή υγρασίας** για τη βιώσιμη παραγωγή καθαρού νερού.

Συνεργασία και περαιτέρω Δράσεις

Η συνάντηση ολοκληρώθηκε με μια εποικοδομητική συζήτηση ως προς τους τρόπους προώθησης των NBS στην Ελλάδα. Οι συμμετέχοντες τόνισαν τη σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας και την ανάγκη ευαισθητοποίησης όχι μόνο των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, αλλά και των ίδιων των τοπικών κοινωνιών. Συζητήθηκαν διεξοδικά ιδέες όπως η ενσωμάτωση των NBS στα σχολικά προγράμματα, η δημιουργία συνεργασιών με τοπικές οργανώσεις και η προώθηση του εθελοντισμού.

Πιο συγκεκριμένα, εμπειρογνώμονες από την [Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας](#), το [Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας/Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας](#), τον [Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής](#), το [Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων](#) (Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας) και το [Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης](#) συζήτησαν ζητήματα που άπτονται της διαχείρισης οικοσυστημάτων και της εκπαίδευσης. Εκπρόσωποι τοπικών οργανισμών ανάπτυξης και περιβαλλοντικής προστασίας ([Αναπτυξιακή Μείζονος Αστικής Θεσσαλονίκης](#), [iSea](#), [Εχεδώρου φύσις](#)) υπογράμμισαν τον κρίσιμο ρόλο της συμμετοχής των πολιτών και της συλλογικής δράσης στην προώθηση της βιώσιμης αλλαγής. Η παρουσία της [Stimuli for Social Change](#) ως εκπροσώπου του έργου [NBS Academy](#) (Erasmus+ Teacher Academies) ανέδειξε με τον καλύτερο τρόπο τη σημασία των συνεργατικών προσπαθειών και της ανταλλαγής πόρων για την επίτευξη κοινών στόχων βιωσιμότητας.

Η πρώτη συνάντηση αποτέλεσε μία πολλά υποσχόμενη αρχή – ένα βήμα προς την καθιέρωση των NBS ως αναπόσπαστο κομμάτι του τρόπου με τον οποίο σχεδιάζουμε, κατασκευάζουμε και ζούμε. Το ελληνικό Living Lab του ENABLS είναι έτοιμο να προωθήσει και αναδείξει τις NBS, συνδυάζοντας τεχνολογία, εκπαίδευση και φύση για τη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος.

Επιθυμείτε να συνδράμετε σε αυτή την προσπάθεια; Σας καλούμε να συμμετάσχετε στο ελληνικό Living Lab και να γίνετε μέρος της αλλαγής!

Επικοινωνήστε με τον Δρ. Γεώργιο Μπανιά, ΕΚΕΤΑ/iBO, g.banias@certh.gr

Μείνετε συντονισμένοι! Ακολουθήστε μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας για να ενημερωθείτε σχετικά με τις τελευταίες δράσεις του έργου μας: <https://enabls.eu/>

- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/enabls-eu>
- X: https://x.com/eNaBLS_eu
- Facebook: <https://www.facebook.com/enabls.eu>
- Instagram: https://www.instagram.com/enabls_eu/
- YouTube: www.youtube.com/@eNaBLS-eu